

125

Illustriſimo & Celiſſimo Principi ac Domino,
DOMINO

2

JOHANNI
ERNESTO JUNIORI,
Duci Saxoniae, Juliæ, Cliviæ, &
Bergæ, Landgravio Thuringiæ, Marchioni Mis-
niæ, Comiti Marchæ & Ravenspurgi, Domino Ravenstenii,
Academiæ Jenensis Rectori Magnificentissimo,
Domino suo Clementissimo,

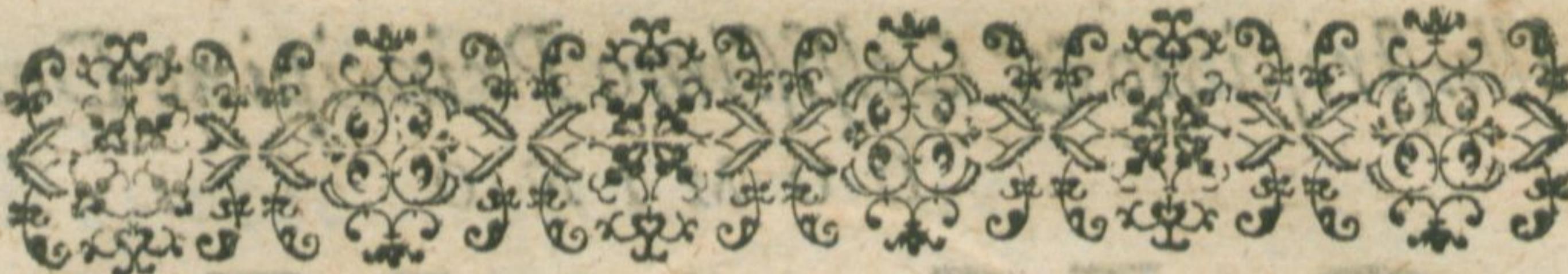
Duodecimam Magistratus Academicorum prorogatio-
nem & publicam renunciationem, que facta die
21. Febr. A. O. R. id est CXIV.

Cum bonis omnibus subjectissimè gratulantur
cives Academiæ JENENSIS infra scripti.

J E N Æ

TYPIS JOHANNIS WEIDNERI.

I N D I A

I.

Unc, quia suscipitur renovatio Rectoratus,
Debetur summo gratia summa D E O.

Et non immerito: Repetit nam Sceptra JOHANNES

ERNESTUS, tali dignus honore iterum.

Bissenis vicibus JENAE jam captat habens,

Ut regat hanc mirâ dexteritate Scholam.

Illius assiduè major sapientia crescit:

Ætatem superant, quæ tenet, atque facit.

Namque lubens fidis est Præceptoribus usus:

A quibus in studiis commoda multa tuit.

Biblia quotidiè legit, ut quoq; scripta Lutheri,

Tanquam sincerae religionis amans.

Nititur, egregiis verè virtutibus auctus:

Moribus ut patriis præditus esse, queat.

Hactenus idcirco Gallos lustravit, & Anglos:

Disceret ut rebus non nocitura suis.

Exemplis etenim, bona si sunt, multa docentur:

Si modò quis rectè noverit ista sequi.

Hoc scio: quod Princeps noster, facturus id ipsum,

Sit satis optatum promptus ad obsequium.

Salvus, & in columis prope, sicut spero, redibit.

Ædes ad patrias, auxiliante D E O.

Afferet adveniens Matri solatia secum:

Fratribus & septem dulce levamen erit.

Gaudia percipiet classes Salana per omnes,

Tempore, R E C T O R E M, quo, rediisse, sciët.

Singula membra scholæ, lætissima, lætabuntur:

Cùm Præceptores, tûm quoque discipuli.

Plaudent & Cives: quia R E C T O R E M quoque nostrum

Julia nunc novit, Clivia, BERGA D U C E M.

Hujus ubi rursus Regionis venit ad oras:

Omnia Saxoniæ Dux S A P I E N T E R ager,

Nec

Nec non CONSTANTE; quoniam debet utraq; virtus
 Illum; qui, prudens, sceptra tenere, cupit.
 Legibus armatus fiet, decoratus & armis:
 Id bene perficiet, quod bene coepit, opus.
 In populum regimen simul ac est noster adeptus
 Princeps: subjectos sedulitate reget.
 Semper erit curæ Rectori gloria Christi:
 Quo Patriæ vigeant oppida, templæ, schola.

Ambrosius Reudenius. D.

Bis senis cyclus completur mensibus anni,
 Signaq; Sol tantum per duodena salit,
 Tu quoque Saxonie Sol, o Sol auree Ruta.
 Nostræ SALANÆ flammæ Phœbe Schola
 Undenos Rectoralis permensus es anni
 Orbis, en orbis nunc duodenus adest.
 Hunc etiam ardenti Princeps pede feruidus intras,
 Inq; SALAM ignitas dejaculare faces
 Et tamen hoc absens: quid mirum? Soles, & ut Sol,
 Spargis in abjunctos hoc radiale jubar.
 Muneris integrum ceu Sol tamen perficis annum.
 Omne quod est, proprium pectore Solis habes.
 Perfice Magnifici tu meipsem muneris istum.
 Hic consumatus totus & annus erit.
 Sed quid tum facies? divine revertere, Princeps,
 SALAM à se motis vise reversus aquis.
 Magnus ab integro annorum tibi nascitur ordo,
 En annus major nunc peragrandus erit,
 Qui modò Phœbus eras Jenæ tantummodo, verus
 Terra Saxonica ru modo Phœbus eris.
 Dive redi Princeps, annum feliciter istum.
 Incipe, magnum annum, magnum opus istud adi,
 Nec tamen absolve hunc o Dux velocius annum.
 Quam Sol & quam annus desinit esse quod est.

Antonius Varus Med. D. & Professor Jenæ humilium
 subjectionis ergo,

ANACREONTICUM.

Laboriosa virtus
Et fructuosa serum
Non operitur ævum
Sed antevertit annos,

Comansq; delicatos
Fructus simul profundit.

En Hercules in ipsis

Cunis duos colubros

Cum se peti videret, audiret

Elidit, atq; longam

Nuper sinus plicantes,

Et ore sibilantes,

In litteram figurat.

Idem tuâ JOHANNES

ERNESTE, magne Princeps,

Major future, quondam

Et maximus potentum

Germanie Virorum,

Maturiore dudum,

Virtute, comprobasti.

Puer tenellus ignis

Scintillulas latentis

Et plurimas favillas

Mittens leves in auras

Tot indolis decoræ

Tot ingenî venusti

Animiq; non nocivæ

Elementa prodidisti.

Mox largiore flamma

Splendens mitore direcum

Te puberem, reluxit

Lambens tuumq; pedus

Et spicæos capillos;

Et labra molli cella.

Et aurei sub atrâ

Rami crepantis umbrâ

Iter viamq; signans

Honore te beavit.

Quid restat ergo? quidnam
Princeps verende dicam.

Ut hoc jubar coactum

In lucidi micantem

Solis globum coruscet

Magis magisq; donec

Et patriam per omnem

Fundatur, atq; seros

Clarescat ad nepotes.

Hæc ergo JANE Princeps

In tevidens reposta

SALANA nostra senos

Fasces tibi per annos

Concredidit, tueq;

Clementie sub umbra.

Vigilantia sub alis

Fidei q; sub latebris

Feliciter quevit,

Aëstusq; luctuosos

Inter, vagosq; fluctus

Te sutilem rogante

Cymbam beatitatis

Portu recepta longos

Condit laboriosis

Soles, dicatq; Musis.

Salve benigne Princeps

Princeps amice cœlo,

Princeps amice terris,

Princeps

Princeps bonis amandē
Princeps malis timende,
Nostrilubens habenās
Jam denuō Lycei
Capesse, nec tueri
Desistē litteratē
Hoc alveare turbāe,
Quae mella stipat, olim
Certo tibi futura
Quod senties, honori
Et patriae saluti.

Partem tui laboris
Curāq; sustinebit
Pingzerus ille canis
Caput ob situs capillis,
Et corpus asperata
Jam tardior senecta
Sed interim sagacis
Alacritate mentis,
Scientiaq; rerum
Usuq; tot per annos
Et omnis expedita
Virtutis aequitate
Nulli secundus inter
Mystas sacræ Themistos
Seu sint juvencolorum
Seu Principes virorum.
Quin jam satis viarum
Duro datum labori
Periculisq; , magno
Te subditi reposcunt
Ardore, te requirunt,
Et pluribus volentem
Precibus D E U M fatigant

Ut sit tuus fidelis
Comes profectionis
Totūq; ducat agmen,
Et prævius reducat.

Tum concinent sonora
Pæana voce lœti
Thuringiæ popelli,
Quorum recumbit in te
Spes omnis, & suarum
Tutela certa rerum.

Tum vortices, maligni
Qui te verentur Ilmi,
Et turbines aquarum,
Qui tot dedere strages
Tot perdidere villas
Tot obruere campos
Tot abstulere vitam
Animantibus profundis
Quae mersa sunt in undis,
Licentiæ novellæ
Iræq; pœnitibit.

Tum plurimi Poëtæ
Audaculi Poëtæ
Dicaculi Poëtæ
Bibaculi Poëtæ
Jungent equos vehiclit
Et multa plausta mittent,
Cadmi quibus nigellæ
Vinclis tamen ligatæ
Et metris catherinis
Gnatæ, nec invenustæ
Ad cornei quietam
Saxi vebentur aulam.

Wolfgangus Heider, M.

subjectiss. gratitudinis ergo.

PARODIA HORATIANA

ex lib. III. Oda IV.

Revise JENAM regnaq; dulcia,
illustre longum SAXONIDUM decus,
& cede, JAN-ERNESTE, votis
supplicibus, placitoque Phœbi,
Audis? Vel an nos ludit amabilis
persuasio? Audire & videor novos
lustrare per campum caballos
qui comites referunt DUCEMq;.

Te Galliarum è sedibus inclutis
altricis intra tecta Thuringia
dumis fatigatumque cœlo
laude catâ excipient Poëta

Versuque. Magnus quod venis omnibus
quicunque celsas Lutetia domos
saltusque Normannos, & arvum
pingve tenent celebres Britanni,
& tutò ab atris Invidiae labris
dormire tutus, nec premier vafrâ
ambage, suspectoque vultu
non sine DIS animosus HEROS.

PRINCEPS, Camœnæ te miserabiles
tandem reposcunt, respice prospero
fato clientes sive Galli
seu faciles placuere Belgæ.

PRINCEPS, amicos fontibus & choris
non hîc labores plurimi agent retrò,
non temporis consumet angor,
non Siculo Nimerodus ausu.

Quocunque Musis astiteris libens
insanientes fulmine lurido

spernet.

spernet calores corde, semper
 artibus immoriens juventus.
Vis et theatrum discipulis favens
 multoque lætum flumine nectaris,
 viset catenatos amores
 & Charitum benè docta classem.
Tu solus altas auxilio tuo
 dudum sorores præ nimio metu
 finire quærentes laborem
 Pierio recreabis antro.
Tu lene consilium & dabis, & dato
 gaudebit Orbis. Scimus ut hactenus
 Parnassi ad hortos efficaci
 numine compuleris juventam.
Tu mentem inertem cordaque temperas
 ventosa, & artes regnaque Musica,
 Phœbosq; subjectamque pubem
 imperio regis unus æquo.
Magnum illa terrorem intulerat gregi
 fidens juventus, ensibus horrida,
 fratresque conantes opimas
 rumpere divitias honesti.
Sed quid Mamurus quid validus Dromo
 aut fervidis quid Rhinoceros minis,
 quid Stentor, evulsiisque saxis
 Porphyryon jaculator audax
 contra paratam Regis epomida
 possent ruentes? Hinc cupidus stetit
 JEHOVA Legum assertor, illinc
 nunquam animo positurus artem,
 quærore puro Politices beat
 mente sagaces, quæ Historiæ tenet
 carecta, natalesque dotes
 egregius pietate PRINCEPS.
Vis Consill' ingens mole viget suā
 & temperatos provehit impetus

in majus

. 2 1 M I I

in majus auctor J O V A , & odie
grande nefas animo moventes.

Testis tuorum res Academica
dudum laborum, testis & integræ
tentator insulsus Themistos
suppicio domitus severo.

Soluta monstris J E N A canit suis
gaudetque fratres fulmine perditos
missos ad Indos, nec peremit
arbitrium malus error æquum,
Incontinentis nec socii jecur
relinquet ales nequitiaæ additus
tortor scelestæ, sed nocentes
perpetuus cohibebit ultor.

Humilimæ subiectiouis ergo

F.

Sagittarius.

V.

Appropera ! appropera ! D U X inclyte : patria tellus
Te cupit, & palmâ Te præstolatur utrâq;
Tu modò J H O V A H Duci Dux prævius esto ; ministrent
Aligeri juvenes, gens J H O V A E hominumq; ministra.

Quattuor explevit Natali hâc lampade lustra,
Undecimásq; capit PRINCEPS Rectoris habens.
Hus lustris superadde rogo compluria lustra ;
Et curas sacras quas divô in pectore volvit,
Pro verbi doctrinâ, incrementoq; Lycéi,
Promove in augmentum, fotu Spiraminis almi.

O J H O V A H ! ô nostras res respice ! respice vota !
Vota quibus flexô Te poplite cernua adorat
Musula, Salanô per Te nutrita salictô.

Deb. subjectionis
ergo F.

M. Balthasar Gualtherus,
S. Lingg. Profess.

E I N I S.

VI.

Splendida bis sextum cape nostri sceptrum Lycæi
JANN-ERNESTE manu facilis, vultuq; benigno,
 Saxonicae stirpis flos ô pulcerimè! Regno
 Dignus eras vasto; qui florentissima regna
 Lustrasti modo; **D**EUTLEBIO ductore, Magistro
 Morum prudenti, fido socioque laborum
 Sint hæc opto Tibi magni præludia regni
 Sceptrum Scholæ nostræ, quæ gestas optime Princeps;
 Dum redeas salvus, forti Comitatus Achatæ,
 Atque viæ reliquis sociis, lectisq; ministris.
 Tunc tibi cervices submiserit **I**L M U S; & altis
 Spumans Sala undis **D**O M I N U M te dixerit alnum.

Humilimæ subjectionis ergò scrib.

Joannes Zölner, bonarum artium Magister,
 ac P. P. in Salanâ.

VII.

Sol veluti parteis mundi diffundit in omneis
 Splendoris radios, atq; illis calfacit ima:
 Sic **J**AN-ERNESTU S prælustris & inclitus **H**EROS
 A nostrâ quamvis siet absens corpore **J**EN A;
 Virtutis radios parteis diffundit in omneis,
 Atq; suis sceptris **J**EN A M facit hancce valere.
 Sic ergò valeas usq; Illusterrime Princeps,
 Ut per te valeat feliciter usq; Salana,
 Floreat atq; simul, data que tibi patria terra.

sic volebat

humilimo animo

M. Michaël Wolfius, Physices Prof. Publ.

B

Alteras

I X.

A Ltera nunc redeunt revolutis mensibus anni,
Sollenni celebrata die comitia, quando
Permutat fasces Academia nostra, novoque
RECTORI imperii summam cum nomine defert;
Ex quo summus abes R E C T O R, peregreque moraris
Hospes in ignotis regionibus, optime Princeps,
JOANNES ERNESTE, tuæ gentisque solique
Immortale decus, fratrum pulcherrima stella.

Jamdudum absentem cupidis vestigat ocellis
Patria, & exsangues curis depascitur artus,
Pro te, proque tuis sociis, ne forte sinister
Ingruat eventus, cœlumque resolvat in imbris,
Aut mare pacatum turbet mordentibus Euris.
Gnara peregrinis in finibus, undique summos
Quot mala circumsterit proceres, quid possit Erynnis
Livida, & insidias quantas sœpe exspuat ore.

Ac ut Sponsa suum, nimio quæ saucia amore
Pectus, inextinctis turget præcordia flammis,
Suspirat Sponsum, procul in regione remotâ
Absentem, hunc unum vario sermone requirit,
Perdius huncque vocat, pernox hunc somniat unum:
Sic orbata suo R E C T O R E & P R I N C I P E, noctes
Salana insomnes dicit, sic angitur ægra,
Et desiderio coquitur, te supplice voto
Cœlicolas poscit, supplexque advolvitur aris,
Thura precesque D E O libans, nec demovet illinc,
Unde suum sperat fulsurum fidus, ocellos.

Sat Gallis Anglisque datum, jam quidquid in orbe
Hesperio dignum est lustrari, natio quidquid
Teutonicæ grémio telluris continet amplio,
Hoc tua lustravit vigili sollertia cura.

Inspecti varios hominum moresq; animosq;
Lustrasti innumeratas urbes, quid distet ab Anglo.

Gallus,

Gallus, & in cunctis quæ sit Republica muris?
 Quis status imperii? quis limes dividat oras
 Distinctas procerum? quæ cuique potentia genti?
 Unde Ithaco quondam prudentia crevit Ulyssi,
 Notum est omne tibi, nota & cum pectore lingua.

Ergo redi, spectasse velis, non perdidicisse
 Externos mores, jam provida mater & omnes
 Exspectant reducem fratres, votisq; requirunt,
 Narraturum & iter, longiq; pericula tractus,
 Et varios casus, ut Rex te exceperit ipse
 Hospitio, atque suis ut te Regina choreis
 Convivam admirit, quo te decorarit honore
 Circumfusa Ducum pubes, celebri excita fama
 Saxonicae gentis, quam felix alea nuper
 Cæsaris arbitrio ludi clararat equestris,
 Atque etiam externo sat notam fecerat orbi.

Quantum est hoc, Princeps! virtus exotica quod te
 Suspicit, atque tuum numen sollenibus ambit
 Obsequiis! quod nec cuvis contingit habere,
 Id tibi sponte datur, nec permutare favorem.
 Divitiis Crœsi cuperes, tam nobilis ardor
 Est tibi discendi, laudisque immensa cupido,
 Huic ut postponas discrimina mille viarum.

At nobis nil dulce sapit sine Principe, gratum
 Nil sine R E C T O R E est, conjuncta est nostra saluti
 Fortunæque tuæ, parcas nobisque tibiique,
 Et lucem patriæ reddas, tuus instar amœni
 Veris, ubi vultus terris affulxit amatis,
 Sol melius splendet, spirant jucundius auræ.
 Gratiior itque dies, & mollia secula currunt.

Hinc tibi bisextâ vice frena Academica rursus
 Deferimus, petimusque humiles, ne calculus iste
 Displiciat, nostri aut spernas suffragia puncti,
 Majus ad imperium mox incrementa datura.

Sic tibi felices ventos facilesque precamur;
 Quidquid & astrorum in cœlo est, geniique secundi,

Ut matuta ornet nostras præsentia pompas.
 Nos vota interea pleno cumulabimus ore,
 Et venam Aoniis animabimus imbris omnes,
 In reditum, Dux Magne, tuum, Regique Jehovæ
 Dicemus summas magno conamine grates.

Ex devotiss. affectu fundebat

Joannes Gryphiander,
Histor. & Poës. Prof. P.

I X.

ET jam tempus adest, Princeps Celsissime nostro
 reddaris gremio, tellus satis admiratur
 extera virtutes, & fortia facta celebrat.
 Nec plus absentem jucundus sustinet Ilmi
 irrigui affectus, uterum ipsa doloribus implet
 Sala, quis, ingeminans, te Dux pie, detinet? Ergo
 JAN-ERNESTE redi sospes rerumq; potire,
 Te Patrem Patriæ dudum plebs subdita poscit.

Devotæ subjectionis ergo

F.

M. Samuel Schwangeli
Coll. Phil. Adjunct.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-39195-p0014-5

DFG

